

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - De Bosmier te BALEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 9531
Instelling Gemeentelijke Basisschool - De Bosmier
Directeur Greet SNOEKX
Adres Streekweg 11 - 2490 BALEN
Telefoon 014-81.38.13
Fax 014-81.55.00
E-mail debosmier@telenet.be
Website www.debosmier.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Balen
Adres Vredelaan 1 - 2490 BALEN

Scholengemeenschap Gemeentelijke Basisscholen Balen
Adres Streekweg 11 - 2490 BALEN

CLB Vrij CLB Kempen te TURNHOUT
Adres Rubensstraat 170 - 2300 TURNHOUT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-04-2013, 26-04-2013, 30-04-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 30-04-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 27-05-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Ingrid Van Peel
Teamleden Kurt Maenhout
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	7
3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden	12
3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT.....	14
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Welzijn.....	17
4.2 Curriculum	17
4.2.1 Onderwijsorganisatie	17
4.3 Begeleiding	18
4.3.1 Leerbegeleiding	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	23
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	23
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Basisschool 'De Bosmier' is gelegen in het noorden van de gemeente Balen in het gehucht Rijsbergdijk. De school ligt letterlijk verscholen in het bos en beschikt over een ultramoderne infrastructuur. De school onderschrijft het pedagogisch project van het Gemeentelijk Onderwijs Balen. Rust, orde en structuur zorgen voor een aangenaam leef- en werkklimaat. De dagdagelijkse inzet, het enthousiasme, de loyaliteit en de openheid van het schoolteam voor hun project komt tot uiting in al wat de school onderneemt. De school profileert zich als een kleinschalige zorgzame buurtschool waar hard gewerkt wordt. De school rekruteert uit de 'wijdere' omgeving. De meeste ouders kiezen bewust voor deze school.

De onderwijsinspectie onderzocht het leergebied wereldoriëntatie in de beide afdelingen en in de kleuterafdeling eveneens het leergebied Nederlands. In de lagere afdeling zijn de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden en Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) ook meegenomen in het onderzoek. Daarnaast zijn ook aspecten van het welzijnsbeleid, de regelgeving en de kwaliteit van de leerbegeleiding, de onderwijsorganisatie en het algemeen beleid van de school beoordeeld. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de school bij de kleuters in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen nastreeft en met de meerderheid van de leerlingen de eindtermen bereikt.

Basisschool 'De Bosmier' wil voldoen aan haar maatschappelijke opdracht. Het onderwijs is gericht op de leef- en belevingswereld van de kinderen. De leraren bieden de kinderen veel kansen om te onderzoeken, te exploreren en te experimenteren. De leraren hanteren de principes van 'actief leren'. Congruent aan de schoolvisie legt de school eigen accenten. Vanaf de jongste kleuters wordt regelmatig gewerkt rond een aantal invalshoeken van burgerschap. Hierdoor worden de kinderen zich meer bewust van hun plek in de samenleving en de actieve bijdrage die ze kunnen leveren. Er zijn enkele verbeterpunten voor de aanpak van het leergebied wereldoriëntatie.

De aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en ICT wordt op schoolniveau ondersteund en aangestuurd. Alle eindtermen komen geïntegreerd aan bod. Leerlingen en hun ouders krijgen in de rapporten feedback over de vorderingen in de sociale vaardigheden. De vorderingen over de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT worden eerder intuïtief nagegaan.

De school maakt werk van de onderwijsorganisatie en van haar leerbegeleiding.

De school gebruikt de mogelijkheden qua mankracht en infrastructuur op een flexibele wijze en gaat voor een overdachte schoolorganisatie. Er wordt ook tijd vrijgemaakt voor beleidsondersteuning. De beschikbare onderwijstijd wordt effectief aangewend. De school slaagt er in om een positief stimulerend schoolklimaat te realiseren. De sfeer in deze school balanceert tussen structuur geven en een attente, respectvolle, bijna huiselijke omgang met de kinderen. Leraren slagen er in om activiteiten te voorzien waarin alle kinderen succeservaringen kunnen opdoen.

De school staat bekend als een zorgzame school. Ze voorziet in een gestructureerde zorgwerking met veel aandacht voor de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen en dit steeds vanuit een positieve benadering. De klasleraar is verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg. De school heeft een brede gegevensverzameling en heeft goed zicht op de beginsituatiebepaling van de kinderen. De begeleidingsstijl van de leraren is ondersteunend voor de ontwikkeling van de kinderen. Een sterk uitgebouwde tweedelijnszorg is het resultaat.

Het intern beleid weet zich gesteund door alle leraren en omgekeerd is dit ook zo. Het team is vernieuwingsgezind. Op het niveau van de scholengemeenschap wordt het leren van elkaar schooloverstijgend ondersteund en gestimuleerd. De nauwe samenwerking met diverse organisaties evenals de betrokkenheid van de ouders tonen aan dat de school zich richt op haar omgeving en op de samenleving.

De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wereldoriëntatie
sociale vaardigheden
ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van Nederlands doelbewust en in een natuurlijke samenhang na. Dit gebeurt vanuit een thematisch en harmonisch samengesteld aanbod voor alle domeinen van dit leergebied. De aspecten exploreren, waarnemen en beleven zijn belangrijke invalshoeken om voor kleuters op een spontane manier leerkansen te creëren.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie doelbewust en in een natuurlijke samenhang na. Dit gebeurt vanuit een thematisch en harmonisch samengesteld aanbod voor alle domeinen van dit leergebied.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

De leraren handelen volgens de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen. De school werkt vanuit een schooleigen visie op kleuteronderwijs en wil in haar uitvoering vooral het accent leggen op zorg op maat. Bovendien wil ze de totale persoonlijkheidsontwikkeling centraal stellen.

Het kleuterteam hanteert voor de voorbereiding van het onderwijsaanbod een koepeleigen instrument dat afgestemd is op de leerplannen. Momenteel gebruikt het team dit instrument op klasniveau als bewakingsinstrument. Alle leraren beschikken over de digitale versie van de leerplannen.

Alle leergebieden maken deel uit van het geïntegreerde aanbod binnen de thematische werking. Inspiratie voor de invulling van het thema halen de leraren onder meer uit de doelenlijst van het koepeleigen instrument, uit verschillende (eigen) bronnenboeken en het kindvolgsysteem. Er zijn in mindere mate schoolafspraken om de verschillende doelen op klas- en schoolniveau gelijkgericht verder te concretiseren.

De leraren hebben een jaarplan. Bij de themakeuze houden ze rekening met het ontwikkelingsniveau en de leef- en belevingswereld van de kleuters, jaargebonden gebeurtenissen en de schoolprojecten.

Voor de weekplanning dient het koepeleigen instrument als referentiekader. Elke week selecteren de leraren leerplandoelen voor de verschillende leergebieden bij het gekozen thema. De leraren plannen eerst de activiteiten en selecteren daarna de leerplandoelen. In mindere mate gebeurt dit ook omgekeerd.

Daarnaast selecteren de leraren per dag bij de activiteiten doorgaans een specifiek doel en/of leerplandoelen. De doelen die van toepassing zijn voor het betreffende weekschema worden aangevinkt. Aan de hand van het overzicht is het de bedoeling om activiteiten of een nieuw thema te plannen in functie van de doelen, die niet of weinig aan bod zijn gekomen. Het koepeleigen instrument vormt zo de basis om de doelen grondig te verkennen.

In alle klassen gaat er aandacht naar symboolontwikkeling en de ondersteuning van de ontluikende geletterdheid. In de meeste klaslokalen is de boekenhoek aantrekkelijk voorgesteld en is er meestal voldoende variatie aan verschillende soorten boeken. Het boekenaanbod sluit aan bij het actuele thema en is het afgestemd op de mogelijkheden van de kleuters. In alle groepen werkt men met klaspoppen om taal te ontlocken. De dagelijkse werking vergroot de exploratiedrang van de kleuter en creëert extra ervaringssituaties en bevordert het luisteren en spreken. De kleuters beleven het internationaliseringsproject op een speelse manier mee en worden geconfronteerd met meerdere talen. Voor wat betreft de woordenschatontwikkeling is het onduidelijk in welke mate het team een gradueel aanbod voorziet van functionele themataal en school- en instructietaal. De school beschikt wel over een begrippenlijst maar het is onduidelijk wat de functionaliteit hiervan is. Enkele leraren schenken wel bewust aandacht voor het verankeren van de aangebrachte themawoordenschat.

Heel wat aspecten van het leergebied wereldoriëntatie zitten verweven in het onderwijsaanbod. De kleuters gaan regelmatig op uitstap in de buurt. Er worden ook culturele uitstappen georganiseerd. De school is gelegen in een bos waarin de kleuters dagelijks de natuur zien veranderen en waarin zij planten en dieren kunnen waarnemen in hun natuurlijke biotoop. Zij krijgen hier rijke kansen tot beleven en ontdekken. De leraren gebruiken de schoolomgeving om zich te leren oriënteren in de onmiddellijke omgeving. Het schoolteam organiseert jaarlijks projecten. De school zet in op het leerdomein techniek voor de oudste kleuters. Meestal zijn de gebruikte tijdskaders in grote mate gradueel en in verticale samenhang uitgebreid. De wijze waarop aan het ontwikkelen van het tijdsbewustzijn gewerkt wordt, heeft echter nog groeikansen. De school schenkt expliciete aandacht aan de ontwikkelingsdoelen domein mens en maatschappij. De leraren plannen een ruim activiteitenaanbod met aandacht voor het zelfgestuurd leren, het leren communiceren en het samenwerken. Er is vanaf de jongste kleutergroep gericht aandacht voor gespreksconventies. De betrokkenheid van de kleuters is hoog.

De aangeleverde portfolio's van de kleuters bevatten veel materiaal. Het valt wel op dat er in sommige groepen in meerdere mate werkblaadjes worden ingevuld. De aangeleverde portfolio's wijzen op het minder aan bod komen van fantasie en creativiteit in bepaalde leergroepen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Ouders kiezen bewust voor deze ietwat afgelegen maar prachtig gelegen school. De kleuterschool en de hele schoolinfrastructuur tellen momenteel een maximale bezetting van het aantal kleutertjes. De school organiseert noodklasjes. De beschikbare onderwijstijd wordt effectief aangewend. Voor elke leeftijdsgroep is er een activiteitenrooster. De leraren creëren in hun werking structuur en voorspelbaarheid. De klaswerking is in hoge mate gelijkgericht.

Materieel beheer Uitrusting Ontwikkelingsmaterialen	De kleuterschool beschikt over voldoende ontwikkelingsmaterialen. Er is een aanbod van ondersteunende materialen in de lokalen aanwezig. De school heeft een originele en speciaal voor de kleuterafdeling ontworpen technologiekar. De oudste kleuters werken met iPads. Meerdere leraren halen regelmatig themakoffers op uit de gemeentelijke bibliotheken. De school heeft nog geen inventaris van de ontwikkelingsmaterialen uitgewerkt. In sommige lokalen zijn enkele materialen fantasieloos en versleten. In de noodklassen (tijdelijk ingericht) is beduidend minder materiaal aanwezig.
Materieel beheer Infrastructuur	De school beschikt over een ultramoderne infrastructuur. De inrichting van noodklassen vormt een contrast met de inrichting van de vaste klassen. De inrichting en het gebruik van de meeste klaslokalen, het schoolgebouw en de speelplaats vormen een permanente uitdaging voor de kleuters om zich te oriënteren, om de ruimte te beleven, te ordenen en in te richten.
Evaluatie Evaluatiepraktijk Evenwichtig / representatief Kindvolgsysteem Gericht op bijsturing	Alle leraren hebben een gelijkgerichte visie op de ontwikkeling van de kleuters. De school volgt de ontwikkeling van de kleuters structureel op. De leraren hebben een eigen functioneel kindvolgsysteem ontwikkeld. Voor het leergebied Nederlands onderzoeken de leraren sommige aspecten van de taal- en spraakontwikkeling. De school brengt door een vrij algemene beoordeling de vorderingen van de kleuters voor een beperkt aantal doelen van wereldoriëntatie in kaart. Hoe deze evaluaties leiden tot gerichte acties op de klasvloer is niet zo duidelijk. Bij enkele leraren is er wel een geplande bijsturing van het aanbod op basis van de evaluaties. Enkele leraren experimenteren momenteel met een koepel eigen kindvolgsysteem dat aansluit bij de werking van het eveneens koepel eigen referentiekader.
Begeleiding Leerbegeleiding Beeldvorming Zorg	De klasleraar is verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg. De gegevens van het kindvolgsysteem en de registraties in het kinddossier zorgen voor een brede beeldvorming. Leraren hebben een goed zicht op de noden van de kleuters via de dagdagelijkse observaties en reflecties. Doelgerichte differentiatie komt in mindere mate voor in de planningsdocumenten. De eerstelijnszorg gebeurt eerder momentaan en spontaan. Leraren getuigen immers over het ‘proactief’ begeleiden van de kleuters. De begeleidingsstijl van de leraren is dan ook ondersteunend voor de ontwikkeling van de kleuters. Een sterk uitgebouwde tweedelijnszorg is het resultaat.
Begeleiding Afstemming met partners Samenwerking	De school organiseert meermaals in het schooljaar ‘integratieactiviteiten’ waarbij de oudste kleuters kennismaken met de werking van het eerste leerjaar. De leraren van beide niveaus wisselen onderling informatie uit over hun pedagogisch-didactische aanpak van het leergebied en de vorderingen van de leerlingen. De school organiseert overgangsbesprekingen tussen de leefgroepen.
Begeleiding Sociale en emotionele begeleiding School- en klasklimaat	Er is intentioneel aandacht voor een positieve benadering van de kinderen en voor de ondersteuning van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kleuters. De school hanteert een methodiek om de basisgevoelens te beheersen. Op een speelse manier leren kinderen gevoelens (h)erkennen, begrijpen en uiten. De leraren screenen het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering Nascholingen Interne expertise	Er is veel interne expertise aanwezig. Er is een sterke betrokkenheid op de eigen klasgroep met een grote wil om alle kleuters een kwaliteitsvolle leef- en leeromgeving aan te bieden. Leraren spreken over veel informeel overleg. Het is aangewezen om meer werk te maken van het verankeren van schoolafspraken

voor deze afdeling.

Het schoolbeleid werkt planmatig aan kwaliteitsverbetering. Er is vanuit het interne beleid opvolging en sturing voor het ontwikkelingsgericht werken. Ook de deelname aan diverse internationale projecten en de daarbij horende 'jobuitwisseling' bevorderen de deskundigheid.

De leraren gaan in de mate van het mogelijke in op het nascholingsaanbod. Ook vakliteratuur en het internet betekenen een permanente bron van professionalisering.

Op het niveau van de scholengemeenschap wordt het leren van elkaar schooloverstijgend structureel ondersteund en gestimuleerd. Het gemeentebestuur stimuleert en motiveert nascholingen. Zo is er momenteel een project lopende met betrekking tot het 'creatief denken' van de leraren.

Er is een samenwerkingsverband met de pedagogische begeleiding voor de implementatie van het koepeleigen referentiekader en het daaraan gekoppelde observatiesysteem.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie. De leraren realiseren een onderwijsaanbod waarin alle domeinen van wereldoriëntatie op een geïntegreerde wijze aandacht krijgen. Actieve werkvormen illustreren de visie van de school die een groeiende zelfsturing door de leerlingen nastreeft.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De visie op wereldoriëntatie zoals het leerplan vooropstelt, wordt in groeiende mate toegepast. Voor de concrete planning van leerinhouden en de didactische uitbouw hanteert het team voor bijna alle leergroepen een onderwijsleerpakket. Voor één leergroep gebruikt de leraar een zelfsamengesteld pakket dat gebaseerd is op de te bereiken leerplandoelen voor deze leergroep. Het is de bedoeling dat volgend schooljaar voor alle leergroepen met hetzelfde leerpakket gewerkt wordt.

Analyse van planningsdocumenten en leerlingenwerk tonen aan dat de samenhang en de continuïteit verzekerd zijn. In het agenda noteren de leraren voor dit leergebied het domein, het lesonderwerp en de leerplandoelen. De leraren werken per leerjaar thema's en projecten uit. De leerinhouden worden aangebracht vanuit levensechte waarnemingen en vanuit de beleavingswereld van de kinderen. In meerdere klassen is er aandacht voor de actualiteit. Het zelf onderzoeken, al experimenterend inzicht verwerven en zelf met informatie omgaan, is conform de leerplanvisie. Er wordt gebruik gemaakt van moderne media om de lessen een levensecht karakter te geven. De leergebiedoverstijgende eindtermen komen regelmatig geïntegreerd aan bod. In alle leergroepen worden leeruitstappen georganiseerd. Alle leraren hebben aandacht voor het leren als een actief en constructief proces. Partnerwerk komt overal voor alsook het werken met coöperatieve leergroepen. Deskundigen worden uitgenodigd in de school om het leergebied te verlevendigen. Het schoolteam organiseert jaarlijks projecten.

De school verzamelt gegevens die dienen voor het bijsturen van het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie. Zo heeft het schoolteam zicht op de eindtermen die minder aan bod komen en op eindtermen waar na verloop van de tijd niet genoeg aan gewerkt is.

De beschikbare outputgegevens gespreid in de tijd leveren voldoende informatie

over het al dan niet bereiken van de eindtermen door de leerlingen. Het team heeft echter nog niet echt afgetoetst of het aanbod via het leerpakket wel degelijk spoort met alle koepelgebonden leerplandoelen. Op schoolniveau is er momenteel een gedeeltelijke inventaris van de uitgewerkte domeinen.

De school besteedt aandacht aan gezondheids- en milieueducatie en neemt initiatieven hiervoor. Er is een geïsoleerd aanbod voor verkeerseducatie. De school schenkt intensief aandacht aan het leerdomein techniek en de leerlijn domein mens. De school ontwikkelt vaardigheden in verband met burgerzin en democratie zoals voorzien in het domein maatschappij. De school neemt al meerdere jaren deel aan verschillende projecten hiervoor. Zo werkt het schoolteam momenteel aan een Europees project samen met schoolteams uit zeven andere landen. De bedoeling van dit project is het bewustzijn van verschillende culturen en talen binnen Europa te bevorderen. Het project draait om een thema, dat de deelnemende partnerscholen gezamenlijk uitwerken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Het schoolteam volgt de richtlijnen van de onderwijskoepel en voorziet voldoende onderwijstijd voor het leergebied wereldoriëntatie. De leraren zorgen voor een rijk klasmilieu. Ze besteden aandacht aan het zelfstandig leren en het opzoeken, samenvatten en communiceren van informatie door de leerlingen. De teamleden vinden het ontwikkelen van onderzoekvaardigheden bij de leerlingen belangrijk.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om het leerplan te kunnen realiseren. De opbouw van tijds-kaders zoals voorzien in het leerplan is niet consequent. De leraren gebruiken de tijds-kaders in wisselende mate functioneel. Ook valt het verschil in gebruik op wat betreft de herkenningpunten uit de eigen leefwereld en –omgeving. In de meeste klassen zijn de noodzakelijke ruimtekaders zichtbaar aanwezig. De gelijkvormige opbouw van de klaswanden is opvallend. Het klasbeeld oogt heel gestructureerd en is ondersteunend voor de klaswerking. ICT en internet zijn voldoende aanwezig om in brede leercontext te hanteren als middel en werkvorm. De school beschikt over diverse materialen om aan techniek te werken. Zo is er een technieklokaal en zijn er verschillende technieklokalen.

Materieel beheer
Infrastructuur

De school beschikt over een ultramoderne infrastructuur. De inrichting en het gebruik van de meeste klaslokalen, het schoolgebouw en de speelplaats vormen een permanente uitdaging voor de leerlingen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De aandacht voor competentieontwikkeling is sterk aanwezig in het onderwijsaanbod maar komt in mindere mate tot uiting binnen de evaluatiepraktijk. De leraren gebruiken meestal de methodegebonden toetsen, maar durven deze ook aan te passen of aan te vullen met eigen toetsen. De leraren stellen de validiteit van deze eigen toetsen echter niet in vraag. De geanalyseerde toetsen illustreren een grote afwisseling in de vraagstelling. Meerdere leraren geven aan dat de evaluatie van vaardigheden, het leerproces en de interesses van kinderen een moeilijk gegeven is. De aandacht voor en het gebruik van alternatieve en ‘zachte’ evaluatievormen komt voor dit leergebied in mindere mate aan bod.

Evaluatie Het rapporteren staat haaks op het brede en interactieve onderwijsaanbod voor dit leergebied. De rapportering van wereldoriëntatie bestaat uit een algemeen cijfer. De gegevens worden verzameld via toetsen. Tijdens de evaluatie is er aandacht voor opzoekvaardigheden.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig

Begeleiding Leraren bewaken dat alle leerlingen aangesproken worden door de thema's en daarenboven voldoende succeservaring kunnen opdoen. De aangeboden inhouden zijn voldoende herkenbaar voor alle leerlingen. De leraren besteden aandacht aan het welbevinden en het leren samenwerken.

Leerbegeleiding

Professionalisering Het schoolbeleid werkt planmatig aan kwaliteitsverbetering. Er is vanuit het interne beleid opvolging en sturing tot op de klasvloer voor het werken aan 'wereldoriënterend' onderwijs. Jaarlijks worden 'thema's' in de focus geplaatst waar het schoolteam gelijkgericht aan werkt en schoolafspraken vastlegt. Zo kwamen de leerdomeinen ruimte, tijd en techniek als jaarfocus reeds aan bod. De leraren gaan in de mate van het mogelijke in op het nascholingsaanbod. Ook vakliteratuur en het internet betekenen een permanente bron van professionalisering. Ook de deelname aan diverse internationale projecten en de daarbij horende 'jobuitwisseling' bevordert de deskundigheid. Op het niveau van de scholengemeenschap wordt het leren van elkaar schooloverstijgend structureel ondersteund en gestimuleerd.

Deskundigheidsbevordering
*Nascholingen
Interne expertise*

3.1.1.5 Lager onderwijs: sociale vaardigheden

Voldoet

De lagere afdeling integreert de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden in haar onderwijsaanbod. De eindtermen dienen als referentiekader voor het verwerven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden. De school maakt werk van schoolwerkplanning sociale vaardigheden.

Curriculum De school stelt zichzelf als doel bewuste leerlingen te willen vormen, die kritisch nadenken over zichzelf en de anderen. De school wil de maatschappelijke weerbaarheid stimuleren en de kinderen kansen geven om eigen ideeën te vormen. De school werkt bewust aan de ontwikkeling of het behoud van een positief zelfbeeld bij de kinderen. De eindtermen én een schoolspecifieke planning vanaf de jongste kleuters dienen als referentiekader voor het verwerven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden. Deze planning garandeert de concrete uitwerking in de verschillende leergroepen en voorziet in een geïntegreerde aanpak in diverse leergebieden. Binnen het leergebied wereldoriëntatie maakt de school vanaf de jongste kleuters werk van de leerlijn domein mens. Alle eindtermen sociale vaardigheden zijn daarin opgenomen.

Onderwijsaanbod
*Referentiekader
Planning
Brede harmonische vorming*

In het reguliere aanbod krijgt de ontwikkeling van sociale vaardigheden heel wat kansen. In de meeste klassen gebruikt men een aanvullende methode sociale vaardigheden en een aanvullende methode die zich richt op het leren omgaan met gevoelens. De eindtermen betreffende de gespreksconventies zijn ondermeer vervat in de uitvoering van het onderwijsleerpakket voor Nederlands.

Tijdens de schoolprojecten organiseert de school diverse werkvormen waarin kinderen van verschillende leeftijden verantwoordelijkheid voor elkaar dragen en van en met elkaar leren en die een accent leggen op het domein samenwerking.

De school wil bewust werken aan een positief schoolklimaat. Elke leerling wordt hiervoor geïnformeerd over 'wat op school en in de klas allemaal mag'. De leerlingen leren op deze manier hoe ze van de school een fijne school maken. Wekelijks brengt het team sociale aspecten onder de aandacht van de kinderen. Deze worden toegelicht en gevisualiseerd in het klas- en schoolbeeld.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	De leraren voorzien voldoende onderwijstijd om de planning uit te voeren en de eindtermen expliciet na te streven.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Materialen voor het leren omgaan met gevoelens zijn aanwezig. In alle klassen werkt men met de gevoelsmeters. Tijdens de middag worden voldoende materialen voor spel- en sportactiviteiten aangeboden.
Materieel beheer Infrastructuur	De school en de lokalen zijn sfeervol ingericht. De inrichting van de speelplaatsen nodigt uit tot spel en ontspanning.
Evaluatie Evaluatiepraktijk	De vorderingen met betrekking tot de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden worden door de leraren nagegaan. De school maakt werk van het in kaart brengen van de evolutie in het nastreven van de vaardigheden bij de kinderen. In alle leergruppen wordt consequent de samenwerking en de eigen inbreng van de leerling geobserveerd door de leraar. Regelmatig bevraagt de school de leerlingen naar hun welbevinden, tevredenheid en de manier waarop ze het verloop van activiteiten of projecten hebben ervaren.
Evaluatie Rapporteringspraktijk	De rapportering is gestoffeerd vanuit de eindtermen sociale vaardigheden. De school heeft een eigen doelenrapport ontworpen voor de vorderingen van de sociale vaardigheden. De gegevens worden verzameld via observatie in een aparte evaluatiebundel. Het zijn vooral de waarneembare vaardigheden en attitudes die per graad worden geëvalueerd. De leraren streven naar een hoge betrokkenheid van de leerlingen en de ouders bij de rapportering.
Begeleiding Leerbegeleiding	De school heeft een brede gegevensverzameling en heeft goed zicht op de beginsituatiebepaling van de kinderen. De school staat bekend als een zorgzame school. Ze voorziet in een gestructureerde zorgwerking met veel aandacht voor de socio- emotionele ontwikkeling van de kinderen en steeds vanuit een positieve benadering.
Begeleiding Sociale en emotionele begeleiding <i>School- en klasklimaat</i>	De school slaagt erin een positief stimulerend schoolklimaat te realiseren en biedt ruimte voor leerlingen- en ouderparticipatie. De sfeer in deze school balanceert tussen structuur geven en een attente, respectvolle, bijna huiselijke omgang met de kinderen. De gangen en de klaslokalen zijn aangenaam om te vertoeven. Leraren slagen er in om activiteiten te voorzien waarbij alle kinderen succeservaringen kunnen opdoen.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen Interne expertise</i>	Het interne beleid werkt aan kwaliteitsverbetering. De school werkt vanuit een schooleigen visie. De beleidsondersteuner implementeerde samen met de directeur stapsgewijs de eindtermen sociale vaardigheden in de hele basisschool.

3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

De lagere afdeling integreert de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT in haar onderwijsaanbod. De eindtermen dienen als referentiekader voor het verwerven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT. De school maakt werk van schoolwerkplanning ICT.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader Planning</i>	De school heeft een duidelijke visie op onderwijs en leren. Voor het doelbewust werken aan de ICT-eindtermen heeft de school een ICT- beleidsplan opgesteld. Het ICT-plan toont een leerlijn die opgebouwd is vanuit de drie integratieniveaus en de ICT- competenties. De school beschrijft in welke leergroep bij welke activiteiten de eindtermen aan bod komen en heeft dit statistisch verwerkt. Uit de planningsdocumenten van de leraren blijkt dat de eindtermen ICT ook gekoppeld zijn aan de leerplandoelen van andere leergebieden. Alle eindtermen komen geïntegreerd aan bod. De school en de leraren creëren hiervoor betekenisvolle activiteiten. De school neemt deel aan diverse projecten waar ICT als communicatiemiddel fungeert tussen verschillende scholen in verschillende landen. Leerlingen zijn vertrouwd met blogs.
Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	De leraren voorzien voldoende onderwijstijd om de planning uit te voeren en de eindtermen expliciet na te streven. De school heeft een ICT-coördinator die ook dé ICT-coördinator is in de andere scholen van de scholengemeenschap. Enerzijds zorgt de ICT-coördinator voor technische bijstand en anderzijds ondersteunt de ICT-coördinator de ICT – integratie in de klas.
Materieel beheer Uitrusting	Het ICT- beleidsplan voorziet in een inventaris van de hard- en software. In de school zijn Ipads en laptops beschikbaar om te gebruiken in de klas.
Materieel beheer Infrastructuur	Er is aan apart computerlokaal. Sommige lokalen beschikken over digitale borden.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig / representatief Gericht op bijsturing</i>	De evaluatie over de evolutie van de ICT-competenties van de leerlingen is deels terug te vinden in de evaluatiegegevens van de andere leergebieden. Voor de bijsturing in het onderwijsaanbod heeft de school in het ICT- beleidsplan acties uitgeschreven op school-, leraren- en op leerlingniveau.
Evaluatie Rapporteringspraktijk	De rapporteringspraktijk rond ICT is nog een werkpunt. De rapportering is nog niet gestoffeerd vanuit de eindtermen ICT. Analoog aan de andere leergebiedoverschrijdende eindtermen weet de school hoe ze dit in de toekomst wil aanpakken.
Begeleiding Leerbegeleiding	Leraren bewaken dat alle leerlingen voldoende succeservaring opdoen.
Begeleiding Afstemming met partners	Het schoolbestuur ondersteunt de sensibilisering voor de noodzaak aan een bewust gebruik van ICT en de keuzes van de school met betrekking tot haar ICT-beleid. De scholengemeenschap organiseerde recent een pedagogische studiedag over ICT. De scholengemeenschap wil voorzien in formele digitale netwerkmomenten.

Professionalisering	De ICT-coördinator reflecteerde samen met de leraren over de relatie ICT-eindtermen, de ICT-competenties en de integratieniveaus. Het opstellen van het ICT-beleidsplan was een teamgebeuren. De school maakte hiervoor gebruik van tools aangereikt door de Vlaamse overheid.
Deskundigheidsbevordering	Via het planningsdocument ICT kunnen leraren vooraf een hulpvraag indienen bij de ICT-coördinator
Nascholingen	In het nascholingsplan zijn nascholingen ICT voor de leraren voorzien.
Interne expertise	

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school gebruikt de mogelijkheden qua mankracht en infrastructuur op een flexibele wijze. Er wordt tijd vrijgemaakt voor beleidsondersteuning. De school kiest voor de organisatie van haar onderwijs in de beide afdelingen voor aparte leeftijdsgroepen. Er zijn gespecialiseerde leraren voor lichamelijke opvoeding in de beide afdelingen.

De kleuterafdeling organiseert leeftijdsgroepen en kiest voor de verdeling van de kleuters voor 'groepsverkleining'. Ze gebruikt hiervoor alle beschikbare lestijden. De bijkomende lestijden voor de instappertjes worden toegevoegd als extra uren 'zorg' aan de groep met de 'meeste kleuters'. De kinderverzorger ondersteunt de groep van de allerkleinste kleuters.

Het schoolteam volgt de richtlijnen van de onderwijskoepel en voorziet voldoende onderwijstijd. De beschikbare onderwijstijd wordt effectief aangewend. De school hanteert criteria voor het aanwenden van het lestijdenpakket en het invullen van de activiteiten en lessenroosters. Voor elke leeftijdsgroep en leergroep is er een gestructureerd activiteitenrooster of lessenrooster. In alle groepen is er een gestructureerde klaswerking. Er zijn duidelijke klas- en schoolafspraken.

Omwillen van de uitvoering van het pedagogisch project krijgen sommige leergebieden of domeinen prioritaire aandacht. Zo kiest de school voor aparte lessen muziek gegeven door een leermeester. De klasleraar geeft ondertussen drama. Er is veel aandacht voor sport en beweging. De school biedt ook middagsport aan. De leerlingen gaan om de twee weken zwemmen. De school organiseert zweminitiatie voor de oudste kleuters. De school biedt Franse taalinitiatie aan vanaf de tweede kleuterklas tot het vierde leerjaar.

Het team wil dat alle kinderen zoveel mogelijk kansen en een optimale begeleiding krijgen. De school slaagt erin een positief stimulerend schoolklimaat te realiseren. De sfeer in deze school balanceert tussen structuur geven en een attente, respectvolle, bijna huiselijke omgang met de kinderen. De leraren zorgen voor een rijk klasmilieu. Het klasbeeld oogt heel gestructureerd en is ondersteunend voor de klaswerking. De gelijkvormige opbouw van de klaswanden is opvallend. De leraren besteden aandacht aan het zelfstandig leren en het opzoeken, samenvatten en communiceren van informatie door de leerlingen. De teamleden vinden het ontwikkelen van onderzoekvaardigheden bij de leerlingen belangrijk. Leraren slagen erin om activiteiten te voorzien waarin alle kinderen succeservaringen kunnen opdoen. Elk klas krijgt in de mate van het mogelijke ondersteunende lestijden. Er wordt binnen de groepen gedifferentieerd. Soms wordt er met twee leraren tegelijkertijd les gegeven. Het gebruik van flexibele en activerende werkvormen is opvallend.

Er wordt rekening gehouden met criteria voor de specifieke instroom van de allerkleinsten. In de

kleuterafdeling ondersteunt een kinderverzorger de leraren. De school vangt kinderen op vanuit het buitengewoon onderwijs in een GON-project (Geïntegreerd ONderwijs).

4.3 Begeleiding

4.3.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school profileert zich als een zorgzame school. Ze is gekend voor haar adequate aanpak van zowel kinderen met leerachterstand als –voorsprong.

Het team heeft een expliciete visie op leerbegeleiding. Deze visie is uitgewerkt in actiepunten binnen het concept van het zorgcontinuüm. Het pedagogisch handelen van de leraren maar ook de schooleigen structuren sluiten aan bij deze visie. Bovendien wordt de visie gecommuniceerd naar ouders en andere schoolbetrokkenen. De school weet goed aan te geven in welke mate ze kwaliteit biedt inzake het beantwoorden van zorgvragen.

Effecten van deze werking zijn te merken op school-, leerkracht en leerlingniveau. Zorgleraren ondersteunen klasintern het individuele kind of groepjes leerlingen en trekken tijd uit voor visieontwikkeling en materialenaanmaak. Bovendien is duidelijk te merken dat de bijkomende middelen – geïntegreerd met de schooleigen zorguren – aanleiding geven tot competentieverhoging bij de leraren om klasintern doelgericht te differentiëren, te individualiseren en te remediëren. Leraren nemen hun verantwoordelijkheid betreffende eerstelijnszorg op. In de kleuterafdeling is er voor gekozen om de extra middelen in te zetten om de oudste kleutergroep te splitsen.

Hoewel de onderwijspraktijk duidelijk toont dat leraren onderwijs op maat toepassen, is het opmerkelijk dat klasinterne zorgacties niet onmiddellijk af te lezen zijn uit de planningsdocumenten van de leraren in de beide afdelingen. Toch slaagt het team van de lagere afdeling er in om op basis van de beeldvorming en de gegevens uit het kinddossier, structurele maatregelen zoals de systemen ‘extra werk’ ‘ander werk’, het kangoeroe initiatief en contract- en hoekenwerk als zorg op maat in te vullen.

In de kleuterafdeling zijn groepoverstijgende systemen minder uitgebouwd. Er zijn wel groepsinterne differentiatiemaatregelen. In sommige kleutergroepen volgt het aanbod en de aanpak uit een gedetailleerde en doelgerichte observatie.

Op schoolniveau is een systematische en transparant uitgebouwde zorgprocedure voor alle kinderen functioneel. De procedure is verankerd aan een volgsysteem voor de kleuter- en lagere afdeling. Waar het systeem in de kleuterafdeling zijn invulling krijgt vanuit frequente en in de tijd gespreide observaties, is het verband met de manier waarop gepland wordt minder duidelijk. In beide afdelingen laten de systemen toe om een beeld te geven van de problematiek waarmee zorgkinderen kampen. Bovendien bieden ze zicht op de wijze waarop de school hierover communiceert met alle betrokkenen. De systemen laten toe om het ontwikkelingstraject van het kind gedurende zijn schoolloopbaan stelselmatig op te volgen. Hoewel er op basis van verzamelde gegevens wordt nagedacht over acties in verband met individuele kinderen en de daarmee al dan niet aansluitende klaspraktijk, kan de resultatenanalyse op groeps- en/of schoolniveau nog aan kracht winnen. De interventies ten aanzien van kinderen die zich situeren in de fases van verhoogde en uitgebreide zorg, worden opgenomen onder de vorm van afspraken en maatregelen in het zorgdossier. Overlegmomenten worden zowel door klasleraren als zorgteamleden grondig voorbereid. Waar nodig worden externe deskundigen betrokken bij de besprekingen. Voor leerlingen met specifieke leermoeilijkheden voorziet de school in compenserende of dispenserende maatregelen.

De school heeft een duidelijk zicht op de specifieke noden van haar leerlingenpopulatie. Het team is in staat om kritisch te reflecteren over de ondernomen acties en weet deze – indien nodig – aan te passen. Zowel het veelvuldig informeel overleg als de formele overlegmomenten geven de teamleden een platform om opmerkingen te formuleren. Als resultaat van dergelijke oefening, maar ook op basis van een effectmeting

op leerlingniveau zijn onder andere het kangoeroe initiatief en de 'ander' werk differentiatiemethodiek bijgestuurd. De praktijk toont aan dat aan de meeste doelstellingen effectief gewerkt wordt en dat er heel wat gerealiseerd worden.

Zowel het algemeen beleid als het zorgteam hebben door het veelvuldig formeel en informeel overleg een goed zicht op leerkrachtenacties inzake zorg. Vooral in de lagere afdeling zijn er eenduidige afspraken gemaakt voor wat betreft klasinterne differentiatiemethodieken, wat opvolging, evaluatie en bijsturing mogelijk maakt. Bovendien wordt de opvolging van het pedagogisch-didactisch handelen van leraren mogelijk gemaakt door de systematische klasbezoeken van het algemeen beleid op basis van de jaarfocus.

De school beschikt over heel wat (output)gegevens over de vorderingen van leerlingen. Deze worden vooral op individueel leerlinggericht vlak aangewend. Hoewel outputgegevens van de koepel eigen toets geanalyseerd worden en in functie van deze bijstellingen van het aanbod gebeuren, is het op te merken dat dit vooral voor de oudste groep van de lagere school gebeurt. Het uitbreiden van deze analyse en de nodige bijstellingen naar de andere leerjaren toe, evenals het koppelen van deze aan zorggegevens, kent nog groeikansen.

Uit de schooleigen visietekst op leerbegeleiding blijkt dat het team oog heeft voor voortdurende professionalisering en dat ze de uitbouw van een materialenbank naar waarde weet te schatten. De school kan haar eigen planning inzake het optimaliseren van de leerbegeleiding bewaken. Bovendien is ze in staat om vrij vlug in te spelen op de noden die zich voordoen. Een aantal acties op klasniveau worden verankerd in het schoolsysteem en regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd. De school houdt hierbij rekening met haar eigen draagkracht en roept ten gepaste tijd externe hulp in.

Het team benut de professionaliseringsmogelijkheden inzake leerbegeleiding en zorgwerking. Het zorgteam introduceert daarbij waardevolle nieuwe inzichten in de school op basis van gerichte bijscholingen. Het algemeen beleid speelt een faciliterende en ondersteunende rol in de uitbouw van het zorgbeleid. De bestaande communicatiekanalen en overlegmogelijkheden worden benut om de verworven inzichten, kennis en vaardigheden te multipliceren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Basisschool 'De Bosmier' is gelegen in het noorden van de gemeente Balen in het gehucht Rijsbergdijk. De school is niet ingeplant in een dorpskern maar ligt letterlijk verscholen in het bos. De school profileert zich als een kleinschalige zorgzame buurtschool waar hard gewerkt wordt. De rust, orde en structuur zorgen voor een aangenaam leef- en werkklimaat in de school. De dagdagelijkse inzet, het enthousiasme, de loyaliteit en de openheid van het schoolteam voor hun schoolproject komt tot uiting in al wat de school onderneemt. De school rekruteert uit de 'wijdere' omgeving. De meeste ouders kiezen bewust voor deze school.

De directeur leeft voor de school en getuigt van een grote inzet. De leraren ervaren de directeur als heel ondersteunend en meevoelend. De directeur is goed op de hoogte van het wat er in de beide afdelingen gebeurt. De directeur legt voor zichzelf de lat hoog, is veeleisend en is heel intensief bezig met de school. Ook het team legt de lat voor zichzelf heel hoog en neemt mee de verantwoordelijkheid voor het schoolgebeuren op. De leraren getuigen over het interne beleid als vernieuwingsgezind, consequent, leerlinggericht en met veel aandacht voor de schoolpoortwerking. Het intern leiderschap weet het team te enthousiasmeren en een positief klimaat te scheppen.

Het gemeentelijk onderwijs Balen heeft een gezamenlijk pedagogisch project met vier grote pijlers. Het schoolteam van de 'Bosmier' heeft samengewerkt aan een schooleigen concretisering van dit gezamenlijk project. De naam van de school verduidelijkt de missie. Het succes van een mierenkolonie is te verklaren doordat alle mieren samenwerken en de taken in de kolonie verdelen. Net zoals in een mierenkolonie wordt er in het Bosmierteam goed en efficiënt samengewerkt. Zorg op maat, het centraal stellen van de totale persoonlijkheidsontwikkeling en een goed uitgewerkt internationaliseringsbeleid vormen de rode draad doorheen het onderwijsaanbod in de Bosmier. De school beschikt over een team van gedreven leraren die elkaar vinden in het realiseren van de schoolmissie.

De directeur gaat in communicatie met het team. Er is een goede communicatie en betrokkenheid met de kinderen, leraren en ouders.

Het interne beleid voorziet in gestructureerd overleg. De teamleden informeren elkaar door de registraties op een digitaal platform. De teamleden geven aan goed geïnformeerd en tevreden te zijn over de overlegmogelijkheden. Er functioneren werkgroepen. De directeur volgt de verschillende werkgroepen op. Er is een open communicatie en veel is bespreekbaar.

Het interne beleid werkt planmatig aan kwaliteitsverbetering. Daarbij worden de fundamenteën van de schoolwerking in een schoolwerkplanning beschreven en verankerd. Het schoolteam maakte samen werk van de vertaling van het pedagogisch project in beleidsdocumenten.

De directeur doet klasbezoeken en coacht de leraren. De school beschikt over een interne opgebouwde schoolexpertise. Er is gelijkgerichtheid met betrekking tot de visie op onderwijs en op de ontwikkeling van kinderen. Via allerlei projecten brengt men veranderingsprocessen op gang. De leraren zijn vernieuwingsgezind en staan kritisch tegenover hun eigen functioneren. De school voert een nascholingsbeleid. Er zijn gegevens beschikbaar over de tevredenheid van ouders en kinderen.

Het uitschrijven van een visie op talenbeleid vormt voor de school geen prioriteit. Toch bestaan er op uitvoeringsniveau een aantal waardevolle initiatieven die het taalvaardigheidsonderwijs ondersteunen. De doelgerichte aandacht voor groepswork is bevorderlijk voor de spreek- en luisterkansen van de kinderen. Alle leraren spreken Standaardnederlands met de kinderen. Vermeldenswaard zijn de afstemming van de onderwijsleerpakketten op de vernieuwde (deel)leerplannen zoals Frans en taalbeschouwing en de taalsensibilisering en taalinitiatie Frans en Spaans. Ook de deelname aan internationale projecten confronteert de kinderen met minstens zeven verschillende Europese talen. De school won onlangs een internationale 'award' voor het creëren van een digitaal meertalig woordenboek.

De school integreert haar gelijke onderwijskansenbeleid in het zorgbeleid. Ze stelde echter geen nieuwe operationele doelen voorop op basis van een beginsituatieanalyse om de gelijke onderwijskansen van alle leerlingen te garanderen. Dit bemoeilijkt de evaluatie van de effecten op schoolniveau. De extra lestijden die de school genereert op basis van kindkenmerken worden vooral ingezet om de klasinterne differentiatie te ondersteunen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren en het nastreven van het wereldoriënterend onderwijs in de beide afdelingen.
- De aandacht voor het domein maatschappij, meer bepaald internationale samenwerking.
- De rijke kansen tot actief en interactief leren in de beide afdelingen.
- De aandacht voor het domein techniek in de beide afdelingen.
- Het geïntegreerde aanbod van de leergebieden binnen de themawerking in de kleuterafdeling.
- De integratie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen in de lagere afdeling.
- Het planmatig werken aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden en ICT.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het effectief aanwenden van de beschikbare onderwijstijd.
- Het bieden van een duidelijke structuur aan de kinderen op klas- en op schoolniveau.
- De aandacht voor het welbevinden en de sociale ontwikkeling van de kinderen.
- De begeleidingsstijl ondersteunend voor de ontwikkeling van de kinderen.
- De ondersteuning van ICT in de beide afdelingen.
- De brede beeldvorming, de informatiedoorstroming over de kindgegevens en de systematische opvolging van de ontwikkeling van de kinderen.
- Het gebruiken van de differentiatiemogelijkheden om verschillen tussen leerlingen op te vangen in de lagere afdeling.
- De gelijkgerichte aanpak van de leerbegeleiding in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De rust, orde en structuur die zorgen voor een aangenaam leef- en werkklimaat in de school.
- De goede communicatie en betrokkenheid met de kinderen, leraren en ouders.
- De systematische opvolging en coaching van de klasleraren door het interne beleid.
- Het planmatig werken aan kwaliteitsverbetering.
- De dagdagelijkse inzet, het enthousiasme, de loyaliteit en de openheid van het schoolteam voor hun schoolproject.
- De betrokkenheid van het interne beleid en het schoolbestuur bij de schoolwerking.
- De effectieve meerwaarde van de initiatieven van de scholengemeenschap voor de school.
- De interne opgebouwde schoolexpertise.
- De vertaling van het pedagogisch project in beleidsdocumenten.
- Het bewerkstelligen van een gelijkgerichte visie en de gezamenlijke doelgerichtheid bij het team.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Een duidelijke opbouw van functionele tijd- en ruimtekaders garanderen.
- Het ontwikkelen van het tijdsbewustzijn.
- Werk maken van een schoolwerkplanning voor het leergebied wereldoriëntatie.
- Het optimaliseren van de functionele en de graduele woordenschatontwikkeling in de kleuterschool.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De schoolafspraken betreffende de eerstelijnszorg in de kleuterafdeling expliciteren, evalueren en verankeren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Algemene schoolafspraken in de kleuterafdeling expliciteren.
- Het professioneel onderwijskundig overleg op schoolniveau optimaliseren voor de kleuterafdeling.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs** en **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Ingrid Van Peel de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	